

Nademael wy voor heen de rond-om Gelderland gezeetene Vorsten en Heeren hebben naem-kondigh gemaekt, ende zoo den tijd van hun bewind als ten deel het gevolg van haere maeghschap ter loop aengerackt: zouden de over-edele ende of koninghlijke ofte wt koninghlijken bloed gesprootene Hertoghen van Braband van groot ongelijk hebben te klaeghen ende ons met scheele ooghen moeghen aensien, indien sy neffens de andere op dit tooneel geen plaets en hadden. Dan de Lezer zy gewaerschouwd dat wy, by gebreck van andere jonghere Tijd-schrijvers, als *Heuter*, *Grammay*, ende *van der Haer*, ons in desen meest hebben moeten behelpen met het geen ons by *Adriaen van Baerland* en *de Vrient*, die de eerste dit ijs hebben gebrooken, ende het werk met de rouwe schaef bearbeydet, is na-gelaeten. Dese twee willen wy tot waer-borghen stellen, zoo'er by geval van ons eenighe mis- ofte over-slagh is begaen.

BYVOEGHSEL

VAN DE

HERTOGEN van BRABAND.

PIPYN van Landen, zoon van *Kaerle-*
man, was † Hof-meester van Frankrijk ende eerste Hertogh van Braband en Hesbay omtrent het iaer 625. na de zalighe geboorte, die de Swaeben en andere Duytse volken heeft verwonnen, ende by eene vrouw van Languedoc verweckt drie kinderen; met naemen *Begge*, *H. Geertruyd*, ende een zoon

GRIMOALD, die na sijns vaders wt-gangh omtrent het iaer 647. tweede Hertogh wierd van Braband, ende eerlangh door bitze nijdigheyd vaneetighe Grooten omgebraght.

BEGGE de zuster van *Grimoald* met haer huysheer *Ansegis* hebben naest hem de zaeken van Braband een wijl tijds waer-genoomen, ende after-gelaeten een zoon

PIFYN den tweeden, toe-genaemd *den Dicken* ofte *van Herestal*, wezende een maghtigh Slot niet wijd van Luyk op de Maes van hem gesticht. Dees heeft de doen noch

† *Maire du palais*, *maior domus*.

heydensse Vriesen wt syne Stad-houderschap van Oost-Vrankrijk verdreeven, hunne Stad Wiltenburgh daer nu Utrecht is na een langhwijligh beleghe veroverd, en dit blinde volk door de ziel-beroerende wel-sprekendheyd van *H. Willebrord* allenckens tot de kennis gebraght van de zaligh-maekende waerheyd. Wt zyne eerste en weertighe vrouw *Plestruyd* zijn hem gebooren *Drago*, en *Grimoald* die binnen Luyk om het geloof is ontlijfd, behalven *H. Sylvius* en eene dochter *Notburgh*, dan alle voor den vader af-gestorven; die op het iaer 714, zijnde het 29e. van syne heerschappy, mede den wegh van alle vleys is in-gegaen; na dat hy op sijn dood-bedde, met believen der Standen, tot sijn erfghenaem had gekoozen sijn speel-kind *Karel Martel*, die hem wt syne by-zit *Alpais* alleen was overigh gebleeven.

KAREL MARTEL, Hertogh van Braband, ende geen Koningh maer meester der Koninghen van Vrankrijk, heeft 70000. ofte (zoo andere stellen) 385000. Saracenen by Tours vernielt; ook de Allemans, Swaeben,

A a a 2

Swaben,

Swaeben, Burgondiers, Vriessen en andere wilde volken onder-gebragt. Hy stierf op het iaer 741. after-laetende eene dochter, en twee zoons, *Karelman* den oudsten die naderhand een Monix-kap aentrock, ende

PIPIJN den drieden, gezeghd *den Kortten*, die (na dat de rechte Koningh *Childerick* om syne achteloosheyd en laffigheyd in een Klooster was geschooven) op het begeeren van de Fransse Standen en aentraeden van Paus *Zacharias*, in het iaer 750. tot Koningh van Vrankrijk is verheeven, ende, vermits syne vaerdigheyd in't voorstaen van de Roomse stoel, met den by-naem van den *Aller-Christelijxten* Koningh ver-eerd geworden. Dees heeft die van *Languedoc* met veele moeyten over-wonnen, ende by syn wijf *Berba*, dochter van Vorst *Heraclius*, gewonnen *Karelman* den ionghsten die niet langh en leefde, ende

KAREL den Grooten, geworden op het iaer 768. Koningh van Vrankrijk ende naderhand ook Keyser van Romen, die door heel Christenrijk syne gezeegende wapenen heeft om-gedraeghen, ende zoo wel den Gods-dienst als de vrye konsten allenthalven gevoordert en op-geholpen. Syne eerste vrouw *Hildegard* heeft hem gebaert *Lodewijk*, *Pipijn* en *Karel*: de tweede, met naemen *Vastraed* dochter van *Rudolf* Grave van Oost-Vranken, twee dochters *Thide-raed* en *Hiltruyd*: de driede *Luitgard* was kinder-loos. Als hy (na 't af-sterven van syne ionghste zoonen *Pipijn* en *Karel*) *Lodewijk* tot syn na-volgher had verklaert, is hy in 't iaer 813. wezende het 71. synes ouderdoms, zelf over-leeden, ende binnen Aken begraven.

LODEWYK de Vroome, Keyser van Romen en Koningh van Vrankrijk, heeft met de Noord-mannen en Sevenbergheers geoorloght, ook de Gasconiers en Bretons hem onderdaenigh gemaekt. By *Hermingard*, dochter van *Ingeram* Grave van Anjou, heeft hy geteelt *Lothaer*, *Lodewijk* en *Pipijn*, ende by *Judith* van Swaeben, dochter van *Guelf* van Altorf, *Karel den Kaelen*; die na langhe oorloghen en geschillen zoo verdroeghen, dat *Lothaer* het Keyserdom met *Italien*, *Proyence* en *Austrasien* zoude hebben, *Lodewijk* *Duytsland*, ende *Karel* *Vrankrijk* van de Maes tot aen de zee, ende *Pipin*, zoon van den over-leeden *Pipin*, *Guyenne*. *Lodewijk* stierf in 't iaer 840.

Zommighe stellen naest *Lodewijk* Keyser *Lothaer*, als Vorst van *Austrasien* en *Braband*, ende eersten Hertogh van *Lotringen*, alzo van hem geheeten; dien wy nochtans liever op de ry der Hertoghen van *Braband* willen voor by gaen, om dat *Braband* zedert de tijden van *Pipijn* den drieden met het Fransse Rijk altoos vereenighd en gemeyn heeft geleeghen. Dan *Baerland*, om sijn toem niet te breeken ofte den draed van

sijn verhael te verwerpen, heeft moedwillens menighe Vorsten van *Austrasien* en *Fransse* Koningen als ook etlyke *Duytse* Keyfers verzweeghen, die *Braband* door rechte ofte kromme weggen met de wapenen sich hadden aen-ge-eygent: om dat hunne *Stad-houders*, op de wyze van bloote *Vooghden* ofte *Leen-mannen*, geen ervelijk ofte volkoemen gebied over *Nederlanden* hadden. Waer over hy van *Lodewijk den Vroomen* voort stoutelyken overspringht tot *Godefroy met den Baerd*. Ons dunkt best en gevoeghlijxt te zijn naest Keyser *Lodewijk* vervolghens te stellen sijn zoon

KAREL den *Kaelen*, Hertogh van *Braband* en *Lotringen*, ende te gelijk Keyser van *Duytsland* en *Franssen* Koningh. Dees is gestorven in 't iaer 877. (zommighe schrijven verkeerdeliken 914.) hebbende by syne vrouw *Hermenruid* geteelt *Karelman*, die sich eerst tot een geestelijk leeven begaf, dan naderhand tegen den vaderop-staende daerover gevanghen, en, na 't gebruyk van die tyden, van syne ooghen beroofd wierd: *Karel*, die in een byzonderen kamp teghen den Ridder *Alboin* om hals raekte: *Lodewijk* ende *Lothaer*. Syne dochter *Judith* is, na haer eerste trouw met *Adolf* Koningh van *Engeland*, door *Baudewijn van Haerlebeck* † *Bos-waerder* van *Vlaenderen* ontvoerd.

LODEWYK de *Stamelende*, Keyser, en Koningh van *Vrankrijk*, die met den *Noord-mannen* zoo veel had te worstelen, heeft wt eene by-zit twee kinderen geteelt *Lodewijk* en *Karelman*, ende wt zyne echte vrouw *Richild*, dochter ofte van den Koningh van *Spanien* ofte van *Engeland*, een eenighen wettighen zoon, op het iaer 916. na sijn af-sterven gebooren, te weeten

KAREL den *Slechten*, der *Franssen* Koningh ende Hertogh van *Braband*: die *Neustriyk*, nu *Normandyen* geheeten, aen den *Decenen*, om vrede met hen te hebben, overgaf, ende cyndelyken door laeghen van *Grave Herbert* is onder-sebept, ende op het iaer 955. te *Perone* in de boeyen gestorven, hebbende by *Oignie*, dochter van den *Engelssen* Koningh *Eduard*, gewonnen

LODEWYK den *Onnosfelen*, die insgelijx door *Hugo Capet* Grave van *Parijs* wierd gevanghen, doch, door synes vrouws broeder Keyser *Orto* weder geredderd. Heeft afgeleefd in 't iaer 966, ende *Geerberg*, dochter van *Henrick* van *Saxen*, moeder gemaekt van *Lothaer* *Franssen* Koningh (wiens zoon *Lodewijk* de laetste Koningh was wt het *stam-huys* van *Karel den Grootten*) ende van

† *Forestier*. Siet voor heen de rolle der *Graven* van *Vlaenderen*.

KAREL den Dieken, Hertogh van Brabant en zeffen Hertogh van Lotringen, die na't afsterven van lijns broeders zoon *Lodewijk* het Franfse Rijk op hem wettelyken verftorven zullende aenvaerden, na drie gehouden veld-flaghen door *Hugo Capet* wierd verwonnen, ende binnen *Læon*, door schelmery van Bifchop *Anfelm*, aen syn vyand over-geleverd: tot dat hy in 't iær 986. binnen Orleans in de banden van rouw is geftorven. Hy was ftichter van de Gudulen kerk te *Bruffel*, ende vader van *Otho* syn na-zaet; *Geerbergh* die getrouwt heeft den broeder van den Grave van Henegouw, ende tot eene houwlijx-gifte ontfanghen het Graeffchap van Loeven en *Bruffel*, neffens het Mark-graeffchap van 't H. Rijk; ende *Ermegund*, gepaerd met den Grave van Henegouw.

OTHO Hertogh van Brabant en Lotringen, eenigh en waer erfgenaem van de Franfse kroon, heeft liever luttel onderwinds en veele ruft gehad, dan fijn al te hals-fterken vyand met gevaer van syn leeven en goederen te terghen; ende is daerom, na eene vreedighe heerschappy van 15. iaeren, in 't iær 1001. ongetrouwd geftorven.

Na dood van *Otho* is **HENRICK** Hertogh van Beyeren in des over-leedens ftede op-geschooven. Dan Lotringen en Wals-Brabant verfhonk de Keyzer aen *Godefroy* Grave van Ardenne, over de hand ftænde *Geerbergh* de zuster van *Otho*. Na *Godefroy* quam des zelfs broeder *Gofelin*, wt wien zijn voort-gekoemen *Steven* de elfde Paus van Romen, *Godefroy* syn navolgher, ende *Oetjen* getrouwd aen *Lambert* Grave van Loeven. *Godefroy*s zoon was *Godefroy* de driede, toe-genaemd *met den Buchel* ofte *Buls*, die niet alleen Lotringen en Brabant heeft in-gehad; maer ook, door hand-leeninghe van *Willem van Gelder* Bifchop van Utrecht, Holland en Vriefland met vuyft-recht fich aengemaetigh. Wiens zuster *Ida* in echt zittende met *Eustaches* Grave van Bolonien, moeder wierd van *Godefroy van Boullon* en *Balduin* Koninghen van Jerufalem. Doch gemerkt dese geene erf-heeren maer geweldenaers zijn geweest van 't Hertoghdom, willen wy een fchreefjen voor haer wt-doen, ende daerom weder keeren tot het echte bloed van *Karel den Groeten*, te weeten *Geerbergh* de zuster van wylen Hertogh *Otho*.

GEERBERGH en LAMBERT haer man lieten fich geene Hertoghen noemen, dan alleen Graven van Loeven en Mark-graven des H. Rijx. Maer wanneer *Lambert*, hoogh-moedigh over de zegeningh teghen die van Luyk bevochten, fyne verlorene ervenis weder zocht te haelen op *Godefroy* van Ardenne, is hy op het iær 1014. in den ftrijd geftruykeld; after-laetende een zoon *Henrick* den oudften; die by *Geertruyd*, dochter van *Robert de Vries* Grave van Vlaenderen, teelde *Ida* gehylickt aen *Bou-*

dewijn Grave van Vlaenderen en Henegouw, neffens *Meehteld* huys-vrouw van *Eustaches* Grave van Bolonien, ende *Lambert* met den *Baerd* syn na-zaet; in wiens plaetz, wanneer hy in een slaghe was gevallen, gekoemen is syn zoon *Henrick* de tweede, gebooren wt *Oetjen* dochter des Graves van Ardenne, die door zeeker edelman, binnen syn Hof in eene losse gevanghenis bewaerd wordende, 's nachts op syn leggher is vermoord. Alzoo is op het iær 1078. des zelfs zoon *Henrick* den drieden op het kuffen geraekt, die by de zuster van den Vorft van Doringen heeft verweckt *Henrick*, die in een gevecht by Doornick dood bleef, ende *Godefroy* die in 't iær 1106. van Lotringen en Brabant weder meester wierd. Dese en tellen wy mede niet onder de rechte Hertoghen, om dat fy dien naem noyt en hebben gevoert ofte het land bezeeten.

GODEFROY, geheeten van Loeven ofte met den *Baerd* (om dat hy fich hadde verzworen den baerd niet te zullen af-legghen al eer hy syn oud erf-goed van Brabant en Lotringen op *Henrick* Grave van Limburgh ende wt Keyferlyke vergunningh Hertogh van Lotringen hadde weder gewonnen) heeft, fijs wens nu maghtigh zijnde, met *Arnout* Heer van Grimbergen, een man zoo groot van maght als van moed ende die niemand boven ofte neffens hem wilde lijdē, menighe en harde fchermtuzels-gehouden, ende doorgaens veele Gods-huyfen op-gericht. Is geftorven in 't iær 1140. ende in 't Klooster van Affligem tuffchen *Bruffel* en *Aelft* begraven.

GODEFROY de tweede, zoon van den eerften, heeft tegen *Henrick* van Limburgh, die te vuyt en te zwaerd Lotringen was in-gevallen, het harnas aengetooghen, ende *S. Truyen* na groot geweld vermeerft, ende met gedwonghen hulp van de burghers van Aken de heyr-kraght van *Henrick* wt-geiaeght. Dan het oorlogh dat hy voerde met de Berthouten Heeren van Grimbergen en Mechelen, is hem tegen gevallen. Na een bewind van drie iaeren en edyke maenden is hy ontflaepen ende in de Peters kerk te Loeven begraven.

GODEFROY de driede was noch een wieghelingh, wanneer de Berthouten in 't iær 1146, verachtende de nederighe iaeren van den Vorft, het land van Brabant over al fhonden en af-liepen. De Ridderen en in-zaeten van Brabant hier over ontroerd, daeghden den vyand wt met een maghtigh leggher, ende, om te hevigher te ftrijden, droeghen den ionghen Hertogh met de wiegh op de vecht-baen (gelijk eertijds die van Macedonien hadden gedaen als fy met de Slavoniers zouden kampen) ende behielden alzoo het veld, neemende ook *Walter van Grimbergen* gevanghen. *Margriet* dochter van *Henrick van Limburgh* heeft hem vader gemaakt van *Henrick* fijs na-vol-

na-volgher, *Albert* Bisschop van Luyk, ende van *Aleyde* Koningin van Engeland. Wt syne tweede vrouw, welkers naem ick niet vermeld en vinde, is gebooren *Willem*. *Godefroy* is op het 43. ier van syne bedieningh gestorven ende insgelijx te Loeven onder-geleghd.

HENRICK de eerste dies naems, had by *Mechteld* dochter van *Mathijs* Grave van Bolonien twee zoons, *Henrick* syn genant en na-zaet, en *Godefroy*, behalven vier dochters; van de welke de oudste *Marie* befteed is aen Keyser *Otho* den vierden, ende *Margriet* niet aen *Otho* (gelijk van *Baerland* te onrecht voor-geeft) maer aen *Geeraert* den drienden Grave van Gelder; *Mechteld* was eerst huys-vrouw van den *Palts*-grave, ende daer na van Grave *Floris* van Holland, zoon van *Willem*. *Henrick* heeft het Slot *Duraseerft* geslecht en weder wt den grond op-gebouwt, ende die van *S. Truyen* beftreeden. Heeft hier neffens in 't ier 1197, als Veld-heer der Christenen, de magtighe koop-stad *Barruth* den Turken ontveldicht, daer na ook *Constantinopolen* helpen inneemen. Van daer weder naer huys keerende heeft *Otho* † Gravewan Gelder in 't ier 1201. met bedrogh, ende op 't volgende ier *Diderick* van Holland in een strijd by *Heusden* gevanghen gekreeghen: in 't ier 1212. met sijn schoon-zoon *Geeraert* van Gelder Luyk en Tongeren beklommenen deerlijken verwoest; doch in den af-tocht 2000. van den synen verloorren. Naderhand is hy door de Graven van *Vlaenderen* en *Holland* ende den Vorst van *Salesbury* broeder van den *Engelschen* Koningh, binnen *Bruyffel* belegerd, ende niet quijt gescholden aler hy had beloofd den *Franschen* Koningh *Philips*, met wiens dochter *Marie* hy doen getrouwd was, noch met geld noch met volk te zullen bystaen. Ten laetsten is hy in 't ier 1225. na eene heerschappy van 48. iaeren te *Kolen* gestorven, als hy weder-quam wt de bruyloft van Keyser *Frederick* den tweeden.

HENRICK de tweede, zoon van den eersten; heeft wt *Marie* dochter van *Marie* Roomschen Koningh geteelt *Henrick*; *Mechteld* bed-genoote van des *Koninx* broeder in *Vrankrijk*, *Marie* wijf van den Hertogh van *Beyeren*, ende *Beatrix* van den Landgrave van *Duringen*, behalven *Margriet* Klooster-Iuffrouw van 's Hertoghs-dael, door haer vader gesticht. Syne tweede vrouw *Sophie* baerde hem een tweeden *Henrick*, ende *Mechteld* getrouwd aen *Robert* den eersten Grave van *Artoys* en *S. Paul*. Hy heeft *Colen* een wijl tijds beflooten gehouden, ende de hem aengeboodene Keyserlijke kroon door syne voorspraek over-gezet aen synes zusters zoon Grave *Willem* van *Holland*: ende is gestorven na een bewind van twee en twintigh iaeren.

† Siet de Geld. Geschied. op die iaeren.

HENRICK de driede had by syne vrouw *Aleia* van *Burgondien* drie zoons, *Henrick*, *Ian* en *Godefroy*, ende eene dochter *Marie* gepaerd naderhand met *Philips* den drienden Koningh van *Vrankrijk*. Na een vreedzaam gebied van 13. iaeren is hy wt de levende wegh gehaald op het ier 1260.

IAN anderde zoon van *Henrick* is op het ier 1268. door de meelte Standen voort-getrocken sijn oudsten broeder *Henrick*, die om eenighe gebreken zoo van leeden als zinnen onbequaem wierd geacht tot de land-zorgh, ende sich, na dat hy onder de momberschap synes moeders acht iaeren had geheerst, te *Dyon* in een Klooster begaf; niet zonder op-stand en groote verstoornis van die van *Loeven*, zeggende dat *Henrick*, zoo hy zelf daer toe niet en doght, immers door de tweede hand konde en behoorde te gebieden. Na dat *Margriet*, zuster van den *Franschen* Koningh *Philips*, in de kraem was verongeluckt; trouwde *Ian* eene andere *Margriet*, dochter van *Guido* Grave van *Vlaenderen*; die hem voort-bracht *Ian*, en *Godefroy* die in syne ieuighd wt-gingh; neffens *Marie* ende *Margriet* bed-gezelle van *Henrick* Grave van *Lutzenburgh* ende daer na *Roomsen* Keyser. *Ian* heeft het Vorstendom van *Limburgh*, na een moeylijken oorlogh, gewonnen, en *Reynald* den eersten Grave van Gelder, die sich voor naefsten erfghenaem wt-gaf, in den slag van *Woeringen* gevanghen. Ten laetsten is hy, op de bruyloft van des *Koninx* van *Engelands* dochter, in een ridder-kamp met een speer verwond, ende korts daer na gestorven.

IAN de tweede was huys-heer van *Margriet* dochter van *Eduard* den eersten Koningh van *Engeland*. Onder hem waren die van *Mechelen*, om de hen benoemene vryheyd van de zout- en vis-koopmanschap, met die van *Antwerpen* in oorlogh, dan zijn, na veele gedaene en geleedene schaden, ten laetsten door den Hertogh by *Rupelmond* verlaeghen, ende voor een groot geld met hem verzoend. Insgelijx zijn die van *Bruyffel*, daer het grauw veele huysen van de vernaemdste wt verwoedheyd had omgeworpen, door hem gemuyband. Na 19. iaeren gebiedens is hy te *Vuern* gestorven ende binnen *Bruyffel* begraven.

IAN de driede is op het ier 1312. sijn vader in het Hertoghdom gevolghd. Heeft *Reynald* van † *Valkenburgh*, om dat hy die van *Maeftrecht* plaeghde en lastigh viel, gedwee gemaakt, ende met *Lodewijk* van *Cressy* Grave van *Vlaenderen* weghen *Mechelen* een hinderlyken krijgh gevoert. Syne drie zoons *Henrick*, *Godefroy*, en *Ian* de oudste zijn alle kinder-loos gestorven. De oudste dochter *Iohanne* is, na dood van *Willem* Grave van *Henogou* en *Holland*, door

† Siet hier van ende van den Mechelssen oorlopb onse Geschied.

den

* Siet de Geld. Geschied.

den vader verloofd aen *Venceslaes* zoon van *Ian* Koningh van Bohemen; *Margriet* aen *Lodewijk van Malain Gr.* van Vlaenderen, ende *Marie* aen *Reynald* den dierenden, tweeden Hertogh van Gelder. Hertogh *Ian* stierf in 't iaer 1355.

WENCESLAES van Bohemen (broeder van Keyser *Karel* den vierden) Hertogh van Lutzenburgh, die gezeghd word wt synes moeders lichaem zonder haer letzel te zijn wt-gesneeden, is door syne vrouw *Iohanne* mede Hertogh van Brabant geworden. Doch sijn zwagher *Grave Lodewijk* klaegende mis-deyld te zijn, heeft hem een goed deel van Brabant, ende daer over een zeer oneffen verdragh met de wapenen af-gedwonghen. Aen d'andere zijd heeft hy de weder-bartighe *Lovenaers* getemt, teghen *Eduard* van Gelder gekampt, ende etlyke duyzenden van de snap-haenen, *Borhommes* geheeten, omtrent *Savoie* in den pan gehouden. In 't iaer 1371. * is sijn leggher in den slag van *Baefwijler* (daer sijn vyand *Eduard van Gelder* mede dood bleef) vernield, ende hy zelf gegreepen, doch, op de dreyghementen van sijn broeder den Keyser, weder ontbonden. Sijn sterf-dagh word gesteld op het iaer 1384, ende van de Hertogin (die naderhand met Hertogh *Willem van Gelder* een sterken en haperlyken oorlogh heeft gedreeven) op het iaer 1406.

* Siet de Geld. Geschied.

Haere zuster *Margriet* welke, als gezeghd, aen den *Vlamingh* getrouwd was, liet after eene dochter *Margriet*, welke voor de tweede reys is gehouwt met *Philips den Stouten* Hertogh van Burgondien en zoon van *Ian Franssen* Koningh. *Philips* heeft by haer gewonnen drie zoonen; waer van *Ian* de oudste Hertogh wierd van Burgondien; de middelste *Antonis*, in stede van syne kinderlooze oude moeye *Iohanne*, Hertogh van Brabant, ende *Philips* *Grave* van Nevers.

ANTHONIS van Burgondien, Hertogh van Lotringen, Brabant en Limburgh, ende *Mark-grave* van 't H. Rijk, was een strijdbaar Heer, een lief-hebber van de *Latijnsche* taal, ende een straf vyand van alle straetschenders en verdruckers der armen. Wt *Iohanne van S. Paul* zijn hem gebooren *Ian* en *Philips*, behalven eene dochter die iongh stierf. Sijn tweede kamer-raed *Elizabeth van Gorlitz* bracht aen hem tot houwt goed het Hertogdom van *Lutzenburgh*, 't welk hy met een geweldigh heyr over-getooghen en sich heeft gehoorsaem gemaakt. In 't iaer 1415, is hy in den slag van *Blangy* tot dienst van den *Franssen* Koningh gestruykeld, ende te *Bruyssel* in 't graf geleghd.

IAN is op sijn 16e. iaer getrouwd met *Iacobe*, dochter van *Willem van Beyer* *Grave* van *Henegou* en *Holland*: welke echter eer langh van haer man af-liep, ende met den Hertogh van *Glocester*, broeder van den

Enghelssen Koningh, hertrouwde; wiens heyr-kraght eerst wt *Brabant*, daer na ook met groote moeyten wt *Henegou* is veriaeghd, daer *Iacobe* gevanghen wierd, ende ten laetsten in een hoofd-slagh by *Brouwers-haven* eenemaal verbrooken. Doch *Iacobe* van *Gent* ontslippende heeft naderhand in *Holland* nieuw spel gemaakt. Onder dit is Hertogh *Ian* in 't iaer 1426, zonder lijfs-vruchten over-leeden, als hy onlanx te vooren de treffelijke *Academie* van *Loeven* hadde gesticht.

PHILIPS, de broeder van *Ian*, had met de *Luyken* zwaere vyandschap, die wegghen eenighe, zoo sy klaegghen, hen onnoomene dorpen etlyke *Sloten* in 't gebied van *Namen* over-weldighden en te grond wierpen, ende *Bovigne* dapper bestreden. Waer tegens *Philips*, de naefte erfghenaem van dat *Graefschap*, gewapende wttuyrde, die wt den *Burgh* van *Namen* daghelijx wederom moes-kopten in de *Luyx* gewesten. Wanneer hy daer na syne gezekerde bruyd *Solente*, dochter van *Lodewijk* Koningh van *Sicilien*, te gemoet zagh, is hy middeler-wijl van de dood verrast, na een bewind van drie iaeren en drie maenden.

PHILIPS de tweede, zoon van *Ian den Overzaeghd*, en wettigh erfghenaem van den over-leeden *Philips*, is na sijn vaders dood en 't bedwinghen van *Iacobe* teffens erf-heer geworden van *Burgondien*, *Lotringen*, *Brabant*, *Limburgh*, *Vlaenderen*, *Artoys*, *Henegou*, *Holland*, *Zeeland* en *Vrieland*, ende, na 't onvruchtbaer af-scheyden van *Elizabeth* weduwe van Hertogh *Antonis*, mede van *Lutzenburgh*. Heeft, om den verraedelijken moord van sijn vader *Ian* op den *Dolfin* te wreeken, met de *Engelssche* *Vrankrijk* langh ende iammerlyken geplaght, de weder-weerighe burghers van *Bruggen* verdeemoedigh, mits gebiedende dat menze voor vyanden zoude houden ende nergens in-lacten; als mede de *Gentnaers*, na dat hy eenighe duyzenden der zelve had neder-gehouden, ende sijn speekind *David* tot het *Bischof*schap van *Utrecht* op-gecroodet. Syne eerste egade *Micbelle*, dochter van den *Franssen* Koningh *Karel* den zefften, heeft noyt kinderen gevoekt, noch ook de tweede *Laude*: dan de dierde, *Isabelle van Portugal* heeft hem gebaert *Antonis* en *Joost* die in hunne kindsheyd stierven, ende *Karel* sijn na-zaet. *Philips* stierf in 't iaer 1467.

KAREL heeft by sijn vaders leeven Koningh *Lodewijk* den elfden te *Montlhery* geslaegghen, ende hem by besteck zommighe *Steden* lanx de *Somme* weder af-genoomen; daer na die van *Dinant*, die syne gehuchten met *blacken* en *stroopen* hadden geschonden, wt-geroyt; die van *Mechelen*, wegen hun op-stand tegen den *Stad-harder*, beboet; *S. Truyen* ontvest; ende die van *Luyk*, na dat hy te vooren tweemaal was verbeeden, ten laetsten (vermits het vast zetten van hun *Bischof* sijn verwant *Lodewijk*

rijk van Borbon) geweldigher hand overovert en ten naefften by om-geworpen; daer neffens de Akeners, om dat sy de Luykeners met voor-raed hadden geholpen, eene groote geld-straffe op-geleghet. Door syne wapenen is ook sijn voorvluchtighe schoon-vader *Eduard* Koningh van Engeland in korte daghen in sijn Rijk hersteld; ende binnen Mechelen de stoel geplamt van een hooghen Raed der Nederlanden, wiens wt-sprack niemand en moght wracken. Onder 't dextel van eene afterbaxe verpandingh, welke Hertogh *Arnold* wt een wrack-gierigh op-zet en buyten believen van syne Stenden tot after-deel van sijn Godloofen zoon *Adolf* had in-gegaen, heeft hy ook Gelderland en Zutveen met geweld over-rompelt. Daer na heeft hy met het nood- en baete-loos beleggh van Nuys syne maght verzwackt, en teffens wt-geput met den Lorrinxen en Switserffen oorlogh; alwaer hy tot drie mael after een is geklopt, ende ten laetsten zelf voor *Nancy* gebleeven in 't iaer 1477. Wt syne voorighe huys-vrouw *Isabelle van Borbon* (want de tweede *Margriet* zuster van Koningh *Eduard* den vierden noyt en heeft gekindert) is gebooren eene eenighe dochter

MARIE van Burgondien. Maer Koningh *Loewijk* verneemende dat sy trouwen zoude met *Maximiliaen van Oostenrijk*, zoon en 't syner tijd na-zaet van Keyzer *Frederick*; onder-stond wt gramschap syne ongehuyrde handen te slaen aen Atrecht en andere Steden daer omtrent, als mede aen het Hertoghdom van Burgondien, op het voor-werpsel dat *Karel* geene mans erven had after-gelacten. In desen nood hebben de Gentenaers den gegijzelden *Adolf van Gelder* het Veld-heerschap op-gedraeghen, die Doorniker ambacht wijd en breed af-liep; ende zelfs tot onder de vesten der Stad sich vertoonde: wanneer de Fransse wt-vallende den al te moedigen en roekeloozen Hertogh; ende die maer een oogeblick de opene lucht had gesmaect en noch niet hoofd-zaekelijx vericht, op een groen veld after-haelden en neder-sloeghen; zonder dat *Ian Grach* hem konde ontzetten, die mede op de plaetzwierde gepriemd. Na wiens dood de Geldersse sich wt de Burgoensse banden hebben ontwickelt, ende tot Vooghdessse des lands gekoozen *Adolfs* zuster *Catharine*. Maer *Maximiliaen* heeft de Fransse eer langh in den ten-baen van hunne over-winnighen gestuyt, ende het weder-spanighe Gelderland weder een toom aengedaen. Daer na is *Marie* gestorven aen een val van 't paerd; na-laetende, behalven *Margriet* getrouwd met *Ian* Prins van Spanien, een zoon

PHILIPS van Oostenrijk, die ophet iaer 1494. binnen Loeven Hertogh van Brabant is ingehuld, ende daer na over de rijcken van Castilien en Arragon van weghen syne vrouw *Johanne van Arragon* dochter van *Ferdinand* en *Isabelle*. Eer voor de tweede reys naer

Spanien tetrecken (daer hy in 't iaer 1506. is gestorven) heeft hy Arnhem en andere Geldersse Steden in-genoomen; ende, om beter bewaerd te zijn, Hertogh *Karel van Egmond* tot een wegh-gezel mede genoomen, die echter t'Antwerpen sich ziek maekende in een slechten draght is ontvlooden en op een vollen loop naer Gelderland toe gereeden, ende zedert dien tijd de landen van *Philips* langhe en menighe iaeren heeft bespronghen en gequeert. *Philips* was vader van *Eleonore*, eerst Koningin van Portugal en daer na van Vrankrijk, van *Marie* Koningin van Hongaryen en Stad-houdersse der Nederlanden, ende van

KAREL, naderhand Roomssen Keyser, van wien wy liever willen zwijghen dan niet genoegh spreken: te meer, alzoo ons voorighe werk van syne deughden en oorloghen vervuld is.

PHILIPS, zoon van *Karel* wt *Isabelle van Portugal*, en tweede van dien naem Koningh van Spanien, is door vrywillighen af-stand sijns vaders in 't iaer 1555. geworden de vierde van dien voor-naem Hertogh van Brabant. Heeft in 't iaer 1544. getrouwt *Marie*, dochter van *Ian* de driede Koningh van Portugal, ende daer by geteelt *Karel* die in 't iaer 1568. wt het leeven is geruckt: in 't iaer 1554. *Marie* Koningin van Engeland, dochter van *Henrick* den achtsten en *Catharine*: 1561. *Elizabeth van Valoys*, dochter van *Henrick* den tweeden, waer wt gesprootten zijn *Isabelle* bed-genootte van *Albert van Oostenrijk*, ende *Catharine* vrouw van den Hertogh van Savoye: in 't iaer 1568. heeft hy tot zyne vierde vrouw genoomen *Anne van Oostenrijk*, gebooren wt Keyser *Maximiliaen* den tweeden en syne zuster; ende daer by gewonnen drie zoons, waer van *Philips* de driede sijn na-zaet alleen in 't leeven bleef. *Philips* heeft in 't iaer 1598. op sijn sterf-bedde de Nederlanden onder zeecker bedingh over-gezet op syne dochter

ISABELLE en haer bruydegom Aerts-hertogh *Albert*, zoon van Keyser *Maximiliaen*. Doch wanneer *Albert* in 't iaer 1621. ende *Isabelle* 1633. zonder lijfs-erven waren afgestorven, zijn de Spaensse Nederlanden volgens voorgaend maegh-gefcheyd weder vervallen op

PHILIPS den vierden dies naems Koningh van Spanien en zoon van *Philips* den drieden, over-leeden in 't iaer 1621, die 1634. Brabant en de aenbuyrende landschappen, schier op gelijke voor-waerden als die by wijlen *Albert* en *Isabelle* waren bezeten, heeft vergunt aen sijn broeder

FERDINAND Cardinael, die in 't iaer 1641. te Bruyffel ongetrouwd is gestorven, ende naderhand op 't iaer 1647. aen sijn bloedvriend

LEOPOLD WILLEM, zoon van *Ferdinand* den tweeden en broeder van *Ferdinand* den drieden Roomsse Keyseren, die rechtvoort noch in 't leeven is.

A E N